

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Prešernova ulica 54
Uredništvo „Domovine“, Miklošičeva cesta 16, Telefon 72

Izhaja vsak petek.

Naročnina: Četrletno Din 6.—, polletno Din 12.—,
celoletno Din 24.—.

Udarec za udarcem

Klerikalcem se je začelo kolo sreče naglo obračati v nesrečo. 18. marca so farovski ljudje skakali od veselja ter vriskali nad sijajno zmago, da je bilo izvoljenih 21 poslancev SLS. od 26 poslancev v Sloveniji. «Slovenec», «Domoljub», «Straža», «Slovenski Gospodar» in drugi klerikalni listi so takrat kar noreli od zmagovite pijanosti, pisali, da so sedaj gospodarji v Sloveniji le gospodje od SLS., ter ljudem trobili, da je ljudstvo z volitvami pometlo demokrate ter jih potisnilo kraj ceste.

Ni še devet mesecev od volitev, pa sedaj poslušajte, kaj govore in pišejo klerikalci! Kakor berač uši, se otrsejo očitkov, da imajo oni na vesti vse gorje, ki je prišlo nad slovensko ljudstvo zadnje leto. Na vse mogoče načine odvrtaajo od sebe krivdo, da se je uvedel kuluk, da so se krivično povečali davki, da se je povisala železnica itd. itd. Kar mrzaj jih spreletava, če jim zabrišeš v obraz, da ima SLS. v Beogradu 21 tigrov, ki pa odpirajo na široko žrela le doma, pred Pašičem pa pohlevno rjgajo z repom. Zadnje nedeljo so klerikalci v Ljubljani žegnali novega škofa dr. Srebrniča, pred kratkim je bil v Mariboru dr. Karlin postavljen za škofa. Govori se, da bo postal nadškof v Beogradu sam dr. Korošec. Videti je torej, da prav lepo napreduje cerkvena politika slovenskih klerikalcev. Cerkevni dostojanstveniki rastejo kakor gobe po dežju, duhovščina dohva od vlade krepko podporo, dočim istočasno ljudstvo vzdihuje pod težkimi bremenimi, ki pritiskajo nanj po zaslugi klerikalnih tigrov.

Vse to vidi in na lastni koži občuti ljudstvo. Zato ni čudno, da se že vse, kar ima v sebi še količkaj moči in pameti, punta klerikalnim političnim sleparjem. Kdo pa ne bo divji, ako vidi, da je tako ogoljufan in ociganjen kot so bili volilci, ki so pri zadnjih volitvah vtikali pesti v farovške volilne skrinjice?

Pojasnili smo že v našem listu, kako so jo dobili klerikalni tigri po hrbitu pri občinskih volitvah v Žirih in na Rakeku. Na nedvoumen način je v teh občinah pokazalo ljudstvo, da je sita farovške komande in da je izpregledalo sleparstvo farovške politike. V nedeljo so se vršile zopet volitve v Gornjem Logatcu, kjer je dobila SLS. le 76 glasov, JDS. pa 125. Demokrati imajo dve tretjini vseh občinskih odbornikov. Ako bi se napredni ljudje povsod zavedali svoje dolžnosti in ako bi bil v vsakem kraju vsaj en mož, ki bi bil sposoben stopiti na čelo ljudske armade, ki noče pod farovski ja-

rem, pa bi lahko vsepovsod naprednjaki zmagali, kakor so v Žirih, na Rakeku, ali v Gornjem Logatcu. Treba je le korajže in vsaj malo požrtvovalnosti ter organizirnega dela, pa uspehi ne more izostati.

Mi stojimo na stališču, da je treba cerkev ločiti od farovža, kakor se loči vera od farovške politike, ki se imenuje klerikalizem. V cerkvi naj se razlega božja beseda, pa bodo ljudje rajše v cerkev hodili. Bogu bo veliko bolj ustrezno, če bo duhovščina v cerkvi molila in razlagala nauk o krščanski ljubezni, kakor če zlorablja vero in Boga v politične namene. Zunaj cerkve ne priznavamo črni gospodi nobenih predpravil. V Jugoslaviji je odpravljeno plemstvo, odpraviti se hočejo veleposestva, skratka vse predpravice so postržene. Zakaj bi župnik ali kaplan še naprej imel neomejeno moč nad ljudmi tudi izven cerkve in zakaj bi on vse strahoval, kakor to hoče in želi večina božjih namestnikov. Tudi Slovenci se morajo zavedati, da so oni gradili cerkve in farovže s svojimi žulji in da plačujejo duhovščino iz svojih žepov. Zato ima pravico vsak državljan zahtevati, da duhovščina služi ljudstvu in ne narobe. Kadar se bo vsakdo zavedal resnice teh besed, ne bo več na Slovenskem klerikalizma. V cerkvah se bo zopet razlegala božja beseda. Pobožnost ljudstva bo veliko bolj globoka in nauk Kristusov bo kaj zalegel. Danes pa je svet čimdalje bolj podivjan ravno radi podivjanosti politike duhovščine.

Boj za svobodo ljudstva moramo brezobzirno nadaljevati do zmage. Udarec za udarcem za SLS. že prihaja. Odnehati ne smemo. Če se je sesula Avstrija in če smo se otresli nemškega Dunaja, se bomo tudi še otresli klerikalizma in črnih hlapcev, ki služijo Rimu, mesto svojemu narodu.

Slabi generali

Svetovna vojna bo dajala še poznim rodovom mnogo dragocenih nauk. Ena stvar se je zlasti pokazala: Kdor hoče zmagati, mora imeti dobre vojščake, a dobri vojniki izvrstne vojskovodje. Avstrija se je leta in leta v svetovni vojni še dosti dobro držala. Če pogledamo nazaj, vidimo, da so fronte držali hrabri vojaki, ki so junaško puščali življenje in zdravje v strelskih jarkih. Vse njihovo junaštvo pa ni prav nič zaleglo, ker so za njimi stali nesposobni generali, ki so že naprej vse zavozili in njihov trud uničili. Priti je moral polom, ki je tudi prišel.

Tudi v politiki se bije boj. Tudi v politiki je treba vojščakov, ki se po šaržah, zlasti

pa po nalogah med seboj nujno razlikujejo. Kdor ima v političnem boju manjšo nalogo, ima zato tudi manjšo odgovornost. Največja odgovornost pada na voditelje političnih strank; kajti oni imajo zato pravico, da v stranki nosijo zvonec, katerega mora vsi bojovniki poslušati. Gorje stranki, ki se ji tako godi kakor avstrijski armadi v svetovni vojni. Gorje, če nimate dobri vojščaki na čabe generale!

Vsak napreden človek je z veseljem obazoval, kako so pred nekaj leti v Sloveniji nastopili samostojni kmetje, tisti naši preprosti, a zelo pametni in preudarni možje, ki se niso bali nobenega boja za to, da doseže slovensko kmečko ljudstvo dan svobode in neodvisnosti od farovžev. Na žalost to zdravo gibanje ni napredovalo, kakor bi to vsak prijatelj našega ljudstva želel. In zakaj ne? Pogledjte voditelje SKS., ki boste videli, da je moralo priti tako, kakor je prišlo, in da mora priti tako, kakor bo še prišlo. Polom za polomom. Na koncu le žalosten pogin.

Dve stvari hočemo danes omeniti, ki bi jih vodstvo nobene stranke, ki hoče biti napredna, ne smelo zagrešiti.

«Kmetijski list» je s slastjo ponatisnil iz «Slovenca» to, kar je ta napisal radi napredne sloge na deželi. «Slovenec» je namreč proti napredni koncentraciji, ker ve, da bi takoj po deželi zapihal drug veter, kakor hitro bi šli vsi napredni ljudje skupaj v boj proti klerikalcem. Naravno in razumljivo je, da piše tako farovski list. Nerazumljivo in sramotno pa je, če ponatiskuje «Slovenca» list, ki nosi ime «Kmetijski list», glasilo Samostojne Kmetijske Stranke.

Klerikalci so voditelje SKS. kmalu izplačali. Pri naskoku na Kmetijsko družbo so jih polibirali, da je toj. Najprej je napravil v Kmetijski družbi revolto klerikalni profesor Jarc in se hotel čisto polastiti Kmetijske družbe. Nato so samostojni vrgli iz družbe profesorja Jarca ter sami zasedli njene urade. Klerikalci so pa odgovorili s tem, da so vlado dobili na svojo stran ter dosegli pri njej, da je prepovedala občni zbor, ki ga je sklical g. Pipan za 16. t. m. Tudi se sliši, da bo razpuščen odbor in postavljen komisar. Tako se na žalost in velikansko škodo vseh naprednih kmetov Kmetijska družba izmuzala iz rok SKS. in prav velika nevarnost je, da bodo v njej popolnoma zavladali klerikalci.

In kaj so voditelji SKS. pri tej priliki še zagrešili? Proti profesorju Jarcu je nastopilo z vso strogostjo tudi «Jutro» ter se potegnulo za SKS. in njene interese pri Kmetijski družbi. Prišel pa je «Kmetijski

list», ki je objavil vest, da se SKS. zahvaljuje za podporo «Jutra» in demokratov, češ, da je čisto nič ne potrebuje.

Ta puhloglava ošabnost in naduta nesramnost pa se je kmalu pokazala, kako škodljiva je. Danes je, žal, že skoro gotovo dejstvo, da je vodstvo SKS. tudi že Kmetijsko družbo zafuralo in da je veliko vprašanje, če se bo ta njihov greh in najgrede na reševalno delo vsi naprednjaki, še dal popraviti.

Tako se ne dela politika, kakor jo delajo generali SKS. pri zeleni mizi v Ljubljani. Škoda za dobre in vnete vojščake na kmetih, ako ta jara gospoda neumnosti unganja. Za vsako armado so največja nesreča slabi generali.

Politični pregled

Politični boj v Sloveniji je vedno živahnejši. Klerikalci dobro čutijo, da se jim majo tla pod nogami in zato napenjajo vse sile, da bi se vzdržali na površju. Pa veliko jim vsi njihovi napori ne bodo pomagali, ker

stebri klerikalne stavbe se resno majo.

Klerikalci pravijo, da je njihov temelj vera. Danes pa že vsak razsoden človek uvideva, da za obrambo vere ni potrebna nikakva posebna politična stranka, ker veritihče ničesar noče. Klerikalci sicer strašijo s pravoslavljem, toda mi smo že pet let v Jugoslaviji, ki ima pravoslavno večino, pa nihče ne more trditi, da se je katoliški veri kaka krivica zgodila. To pa zato, ker pravoslavni Srbi niti od daleč niso tako nestrani kakor naši klerikalci. Srb pravi: brat je mil, katere vere bil! Seveda, klerikalci si želijo nazaj nekdanjih časov, ko so škofi in duhovniki bili leomejeni gospodarji vsega, kar je na svetu, ali takim časom je enkrat za vselej odklenkalo in zato bo kmalu odklenkalo tudi našemu klerikalizmu, ker vera in politika ne spadata skupaj.

Anton Stražar:

Mošnikov stric

Ljubavna povest iz starih časov.

(6. nadaljevanje.)

IX.

Težki časi so prišli v deželo. Začele so se francoske vojne. Po vsej Evropi je divjala besna furija, kakor plamteča burja je divjala iz kraja v kraj, iz države v državo, tuintam prejenjala, da je nato z dvojno silo nadaljevala svoj divji ples. Z vsem tem je bilo vezano ime velikega vojskovodje in francoskega cesarja Napoleona Bonaparte. Vodil je svojo armado proti srednjeevropskim državam, premagoval vladarje in si osvojil pol Evrope. Njegova državniška modrost je v osvojenih deželah ustvarjala podlago za napreden razvoj. Tudi Slovencem, ki jih je Napoleon odtrgal izpod avstrijskega žezla, je zasijala narodna svoboda, kajti Napoleon je oživel Ilirijo, v kateri se je nam zapadnim Jugoslovonom obetala precejšnja samostojnost. Toda potrebe francoske vojske, kontribucije, soldačenje fantov in druga vojna bremena niso ustvarjala pravega navdušenja. In polagoma je začela ugašati tudi zvezda Na-

V Beogradu se nadaljuje boj med vlado in opozicijo, zato ker radikalna vlada misli, da so samo radikalci polnovredni državljani, drugi pa ne. Dolgo taka vlada ne more ostati na površju, ker je to nenaravno, kakor je nenaravna

radikalno-turška zveza.

ki je zopet bila obnovljena in so radikalci morali na škodo našega naroda v Macedoniji mnogo privoliti nekdanjim krvolokom tega našega ljudstva. Taka zveza se bo maščevala prej ali slej na br. vestni radikalni stranki, ki bi vse storila, samo da bi ostala na večne čase na vladi. Škoda te stranke, ki ima tako lepo preteklost, da se je tako pokvarila, da s svojo pokvarjenostjo razburja vso državo. Samo naši klerikalci so jim enakovredni bratci. Zato so zahtevali samoradikalno vlado. Mislili so, da jih bodo radikalci podpirali v njihovih strankarskih stremljenjih, pa so se temeljito zmotili. Radikalci vladajo s Turki in z Nemci, za klerikalce pa se ne brigajo. Le kadar jim prede slaba, se spuščajo z njimi v porajanja in jih vabijo v vlado.

Ker klerikalcem njihovi načrti ne uspevajo, so začeli

z gonjo proti Srbom.

tako nekako, kakor l. 1914., ko so ljubečili Slovence na vojno proti Srbom, ki so branili svojo pravico proti habsburški požrečnosti. Danes klerikalci farbajo svoje uboge ovčice, ki so še tako nezaodne, da ne vidijo, kam pes tace moli. Klerikalci pravijo, da so Srbi krivi današnjih slabih razmer, kakor bi bili vsi Srbi radikalci! Srbi ravno tako trpijo pod slabo vlado kakor Hrvati in Slovenci, in ravno med Srbi je najmočnejša demokratska stranka, ki bo edina prej ali slej zrušila slabo radikalno vlado. Vsem se slabo godi. Zato bi bilo potrebno, da se vsi združimo v močni jugoslovanski demokratski stranki, ki se razteza na vso državo, ker samo taka velika stranka, ako se še okrepi, bo mogla spremeniti vlado, ne pa take majhne stranke, ki imajo pristaše

le v eni pokrajini, kakor so ravno klerikalci. Vse, kar dobro misli, se zbira v demokratski stranki, v zadnjem času tudi pri nas. Prišel bo čas, ko bo pri nas sramota za vsakogar, ki ne bo demokrat, ker ga bo vse smatralo za človeka, ki ne ve, kaj dela, in ne ve, kje je njegova in njegovega kraja korist!

V naši sosesčini pa vladajo čudne razmere na vseh straneh. Na Bolgarskem je bilo te dni otvorjeno narodno sobranje in tu je prečital

kralj Boris svojo prestolno besedo.

ki pa je bila prav medla. Veliko lepih besed o miroljubnosti in podobnem — da bi le te besede bile odkritosrčne. Mnoge vesti, ki prihajajo od tam, nam povedo, da se Bolgarska na tihem oborožuje, pač v prvi vrsti proti nam. Pa naj bi bila Bolgarska pametna, ker je veliko preslaba za to, da bi se z nami igrala! Dvakrat je že poskušala z malo Srbijo in vsakokrat je bila krvavo tepena! Sedaj bi pa imela proti sebi veliko močnejšo Jugoslavijo, s katero se kralj Boris s svojimi ministri ne bo mogel igrati, posebno ker je bolgarsko ljudstvo za zvezo z nami in ne za vojno.

Te dni je stala vsa Evropa pod vtisom dogodkov na Angleškem, kjer so se vršile državnozbornske volitve. Znamenit dogodek ne samo za vso Evropo, temveč sko. o za ves svet, so vsakokratne

volitve v angleški parlament.

ker vsakokratni parlament odloča v Angliji tudi o zunanji politiki te velike države in o raznih drugih vprašanjih, ki zanimajo ves svet. Zato je bilo mnogo iznenadenja, ko se je doznalo za izid angleških volitev, v katerih je dosedanja vladina stranka konservativcev precej nazadovala, da sama za sebe nima več večine v parlamentu. Pa tudi nobena druga stranka ni dobila take večine, da bi sama sestavila vlado. Najbrž bodo novo vlado tvorili liberalci skupaj z delavsko stranko, ki jih ene z drugimi združuje zahteva po svobodni trgovini, medtem ko

poleonove slave. Ko se je temu velikemu zmagovalcu zahotelo vladarstva čez ves svet, je z velikansko armado marširal proti Rusiji. Tam ga je zadela nesreča. Silovita severna zima je uničevala tisoče njegovih vojakov, ki so lačni in razcapani zmrzovali kakor mravlje. In kolikor ni opravil mraz, so pri strašnem prehodu čez reko Berezino opravile ostre sulice kozaških čet. Od polmilijonske armade Napoleonove se je v domovino vrnilo le par desettisoč vojakov, zmedenih, razcapanih in duševno potrlih.

To se je zgodilo v letu 1812. Napoleonu se je sicer posrečilo, da se je pravočasno vrnil v Pariz, toda njegov poraz na Ruskem je postal zanj usoden. Dvignile so se proti njemu še ostale evropske države, ga premagale, vjelo in ga kot dosmrtnega vjetnika internirale na otoku Svete Helene, kjer je nekaj let nato umrl. Po premaganju Napoleona je Evropa izgledala kakor pogorišče. Toda polagoma so se začeli zopet vračati prejšnji časi, prejšnje avstrijsko nazadnjaštvo... Zavladala je zopet nemška gospoda po svojem starem kopitu.

V razdobju teh vojnih viharjev, kakor smo jih zgoraj popisali, se je pri Slaparjevih marsikaj izpremenilo. Osivel je očka Slapar, enako tudi njegova zvesta žena

Micka, toda najtežjo bol je v srcu prenašala Rezika. Leta, strašna leta vojnih grozot so minevala, od Toneta pa ni bilo nobenega poročila. Plaha slutnja je Reziki v težkih trenutkih navdajala srce, toda niti zamisliti se ni mogla v to, da se njen zaročenec ne bi vrnil nikoli več. Neprestano je mislila nanj, spominjala se ga v večerni molitvi. Enkrat se ji je prikazal v sanjah... s krvavo glavo... upadlim obrazom in umirajočimi očmi... Rezika je planila iz sanj in do jutra ihtela na svoji beli postelji.

«Ne, ne... ah, saj ni mogoče! Ti ga čuvaš, usmiljeni Bog, in ga boš privedel nazaj v domačijo!...»

Tuintam so se oglašali ženini. Rezika je odklonila vsakogar, dokler niso prejenjali. Oče in mati ji nista nikoli prigovarjala, tiho sočutje sta v svojem srcu skrivala za njeno trpljenje. Toda leta so tekla dalje in Reziki je venel zorni dekliški obraz...

Prišlo je poletje leta 1814. Znova so bile črešnje obložene s sladkim sadjem. Vladal je svečan nedeljski popoldan, oče Slapar in Rezika sta sedela pod košato črešnjo, molčiča in zamišljena. Čez čas izpregovori oče:

«Rezika, poslušaj, na Toneta sem se zamislil. Sedemnajsto leto že poteka, kar so

so konservativci za uvedbo carin na razno tuje blago. Konservativci so baš zato nazivali pri volitvah, ker Angleži so že od nekdaj prijatelji svobodne trgovine. Važno je tudi vprašanje, kako se bo držala nova a. g. vlada nasproti Nemčiji in v kakšni smeri se bodo razvijali v bodoče odnošaji med Francozji in Francijo. V tem smo prizadeti tudi mi, ker pred nami je odprto vprašanje: ako se razideta Anglija in Francija, s kom bomo šli mi? Podoba je, da bomo šli s Francijo, s katero nas veže staro prijateljstvo in odkritosrčno zavezništvo iz svetovne vojne, ko je Francija edina stala popolnoma na naši strani.

Dopisi

RADOMLJE. Zadnji sestanek demokratske stranke je naše klerikalce tako zbejal, da so šele po par mesecih prišli do sape. Kako razočaranje sta morala doživeti tisti dan naš dobrodušni Janezek in pa urnopeti Jakec. V navdušenju sta si baš mela roke in gledala v duhu, kako oduševljeno drve Radomljani v Štrinov tabor, ko se nenadoma prikaže celo množica zvestih demokratskih somišljenikov. Ni čudo, da sta siromaka izgubila sapo. Štejeta, štejeta, pri številki petindvajset pa se jima zameglj pred očmi. Da zve širni svet o tej nesrečni smoli, je poskrbel «Domoljub», ki proglašča število 25 kot povsem merodajno — in seveda ne pozabi pristaviti, da demokratska stranka v Radomljah ne more dobiti tal. Je pač križ. Radi verjamemo, da je neprijetno, če pride na demokratski sestanek stoselem pravih somišljenikov, dočim je bilo na Štrinovem shodu par ovčic. Klerikalno seme v Radomlju za vrage ne vzkljuje.

OVIŠE. Naš župnik g. Jože Ocepek je imel minulo nedeljo namesto pridige prav za prav nekak političen govor. Najbolj ga boli «Domovina», menda zato, ker rada pove resnico, a resnica vedno peče. Tudi radi davkov se je togotil, toda ni povedal, kdo je kriv povišanja zemljiških davkov. Dne 18. marca so zmagali v Sloveniji klerikalci in dobili skoro vse poslance. Klerikalcem pa se ni nič bolj

mudilo kakor to, da so z Markovim protokolom omogočili samoradikalno vlado, ki nas je osrečila z novimi davki in podobnimi «dobrotami». To bi moral naš župnik povedati in obsoditi klerikalce, ki so ob volitvah obljubljali raj, po volitvah pa pozabili na vse in s slabo politiko prinesli ogromno nesrečo slovenskemu narodu. Ko so možje pri omenjeni pridigi zadaj govorili, je zakričal, naj bodo tihi, ker ima tu le on sam govoriti; ako ne, pa ga naj naznanijo. Nazadnje je dejal: «Dajte me v 'Domovino'». Naš župnik hodi ponoči baje okrog oken in posluša, kako ljudje molijo. Če misli, da je to lepo in vredno dušnega pastirja, se zelo moti. Več zmernosti in pameti!

SODRAŽICA. Narodni praznik ujedinjenja smo pri nas lepo praznovali. Zjutraj je bila svečanostna služba božja. Raz mnoge hiše so plapolale zastave, zvečer je pa priredilo naše delovno sokolsko društvo Savezni dan v proslavo petletnice osvobojenja na korist JSS. Slavnostni govor je imel br. starosta Obrstar, ki je v obširnem govoru razjasnil pomen narodnega praznika ter delovanje Sokolstva sploh. Nato je vrli mešani zbor pod vodstvom br. Kovača zapel Bože pravde ter nastopil še s par lepimi pesmi. Dramatični odsek je imel igro «Damoklejev meč», nakar se je razvila prosta zabava, tekem katere je v daljšem govoru nastopil starosta loškopotoškega Sokola br. Rus. Govoril je o delovanju Sokolstva med vojno, o razsulu Avstro-Ogrske, zatiralke našega življa, ob kateri priliki so prvi bili Sokoli, ki so stopili v obrambo naše ljube svobodne domovine. Razjasnil je pomen ujedinjenja za ves jugoslovanski narod. Ožigosal je vse one, ki rujejo proti naši domovini ter spodbujal h krepkemu delovanju, kar so živahno odobravali navzoči bratje in sestre. Pevski zbor je h koncu zapel Lepo našo... Drugi dan 2. t. m. se je ponovila igra v korist zgradbe Sokolskega doma na Taboru v Ljubljani. Dne 5. t. m. je društvo priredilo za otroke Miklavžev večer in je Sokol obdaril ves svoj naraščaj ter drugo mladino.

TRBOVLJE. Na narodni praznik se je opazilo, da naši posestniki še vedno nimajo

vsi zastav, ali jih pa iz gotove mirznje nočejo izobesiti. Ne čudimo se, če tega v farovžu ne store, da pa občina na svojih hišah, kjer stanejo njeni nastavljenici, tega ne stori, je pa le preveč. Ko se je škof pripeljal pred letom, so imeli novo, torej ni izgovora. Na slavno sv. Barbare, ki ga običajno priredi rudniška godba v Delavskem domu, so neki nedorasli fantalini povzročili pretep, polomili stole, pobili steklenice ter mirne goste pretepevali. Ena oseba je bila težko ranjena in so jo morali odpeljati v bolnico. Nekaterim pri godbi svetujemo, naj živjajo manj alkohola, čeprav je brezplačen, ker sicer izgube prav vsak ugled. Pretepačem s preklanimi hlačicami pa naj orožništvo našteje 25 gorkih, ker prej ne bo miru.

Beleške

+ **Sijajna zmaga demokratov v Gornjem Logatcu.** Pri občinskih volitvah v Gornjem Logatcu je dobila demokratska stranka 125 glasov (6 mandatov), klerikalci pa 76 glasov (3 mandate). Število klerikalnih glasov je od zadnjih volitev v narodno skupščino znatno padlo, dočim so demokrati lepo napredovali. Gornji Logatec naj nam bo za vzgled vztrajnega dela. Ako bomo delali povsod tako, se bo klerikalizem v Sloveniji kmalu zrušil.

+ **Stare metode.** Kadar so klerikalci v hudih škripcih, takrat pričnejo zlivati v svojem časopisju gnojnico in gnoj na napredne voditelje, zdaj na tega, zdaj na onega. Posebno dr. Žerjav jim je na poti. «Domoljub», «Straža» in «Slovenski Gospodar» počenjajo lahko največja častikrajna banditstva, pa jim nihče ničesar ne more, ker pišejo za hrbti odgovornih urednikov poslancev. Poštenjaki, ven iz hiše s takimi časopisi, kulturni sramoti Slovencev. Kdor količkar kaj dá na čast, ne bo podpiral takšnega rokomavharskega tiska.

+ **Tisti, ki jih ne bo nikdar srečala pamet,** so ljubljanski gospodje samostojneži, to so namreč taki kmetijci, ki znajo sicer jesti krompir, a ne vedo, kako se prideluje. Saj se ne zahteva od njih, da gredo orat, toda kmete morajo pa vendarle nekoliko natančneje po-

ga vtaknili v vojake — Bog vedi, kje se siromak potika. Ali pa trohni v daljnji zemlji, zapuščen in nepoznan...»

Rezika si zakrije oči in med solzami izpregovori:

«Nikar, oče, taka beseda mi reže v srce kakor meč. Tone gotovo živi, toda kje? Če pa resnično prebiva nad zvezdami, naju poslušaj, da se ga spominjam, in vé, da sem mu ostala zvesta.»

Ko sta se še nadalje razgovarjala, nista opazila, kako se jima je v zaledju približal krepak možak in ju poslušal.

«Dober dan!»

Slapar in Rezika se presenečena ozreta. Odkod neki je tuji mož?

«Ne zamerita,» pravi mož, «da sem prisluškoval. Vračam se z vojne in sem namenjen k vam radi prijaznega sporočila. Mošnikov Tone, o katerem sta ravnokar govorila, se vrača domov in vas vse prisrčno pozdravlja...»

Reziki zažarijo lica, očka Slapar pa s smehljajem veselega presenečenja reče: «No, vendar, vendar! Bog bodi zahvaljen!»

«Pa ga nemara ne boste spoznali,» nadaljuje mož.

«Kaj ne bi, kaj ne bi!» se smehlja očka Slapar in vabi moža v hišo. Rezika, ki je ves

čas stala nepremično in z zamaknjenimi očmi motrila tujčev obraz, nenadoma vzkligne:

«Tone!»

Da, bil je Tone. Po dolgih letih zopet objame svojo zvesto izvoljenko. Pa se je v resnici izpremenil. Košata brada mu je obrastla obraz, pa se nalašč ni hotel obriti za povratek; prestane muke so v njegov obraz in čelo zarisale moške črte.

«Rezika, zvesta si mi ostala vsa dolga leta, odslej ti bom jaz vračal zvestobo do konca življenja. Kajne, očka Slaparjev?»

Očka Slapar stisne Tonetu roko in reče:

«Sem mislil, da si le duh, pa si vendar še duh in telo v enem! Zdaj je vse prestano. Pojdi, pojdi, Tone, v hišo, da se razgovorimo!...»

Mnogo je Tone pretrpel v vojaški suknji. Prebrodil je brezštevilne vojne nevarnosti, premeril na marših obito dežel. Marsikod se je odlikoval s svojo razumnostjo in odločnostjo ter kmalu postal četovodja. Posebno vroče se mu je godilo pri Ulmu v Nemčiji, kjer je na dan 18. oktobra 1805. bil skoro ves polk domačih kranjskih fantov ujet in razbit. Huda mu je predla tudi v grozni bitki

pri Aspernu dne 21. in 22. maja 1809. Vendar ga je povsod spremljala sreča — in spomin na Reziko. Kolikokrat je ponoči ob vojaškem ognju mislil nanjo in na domači kraj, kolikokrat v duhu pošiljal pozdrave! Sporočiti pa ni mogel ničesar, ker je bil danes tukaj, jutri tam, danes v kratkem odpočitku, jutri zopet v peklenskem boju... Ravno na dan, ko je prav za prav odslužil svoja leta, dne 18. oktobra 1813. je bil pri hudem naskoku pri Lipskem ranjen v nogo. Odnegli so ga iz boja. Zdravil se je na Češkem, rana se je tekom mesecev zacelila, in zdaj se je po sedemnajstih letih vrnil domov...

Kako so ga poslušali, znanci in sosede, posebno pa še Rezika! Stari Tonetov prijatelj, Jurca, se je kajpak naslednji dan znašel pri Slaparju in od tlej sleherni večer prihajal tjakaj. Kadar je Tone zaključil svoje pripovedovanje, je Jurca vsakikrat pomenljivo pristavil:

«Vidiš, Tone, zdaj sva oba doslužena vojaka. No, ti si še več preстал kakor jaz. Ej, drugi pa nič ne veste, če niste čuli, kako žvižgajo soldaške krogle!...»

Z umerjeno naglico so se vršile priprave za svatbo. Po vsej fari je šel vesel glas, ko

znati, če se že tako »vnoto« štulijo med nje. Žalostno je, da so se danes vsifili Samostojni stranki ljudje, ki so šli v njo samo, da bi ovirali napredno slobo. Teh ljudi ne bo srečala pamet, ker je sploh ne iščejo.

— Javen shod v Dragatušu (Bela Krajina). V nedeljo dne 16. t. m. se vrši ob 11. uri dopoldne po glavni maši javen shod v Dragatušu v Beli Krajini. Poročal bo o političnem položaju dr. Rape iz Ljubljane. Vabimo vse, ki hočejo slišati neizkrivljeno poročilo, da se shoda udeleže.

Kmetijski glasnik

PEŠANJE KRVI VSLED SORODSTVA.

Slabi uspehi v živinoreji se danes radi pripisujejo krvnemu sorodstvu. Marsikdo misli, da živali nazadujejo v svojih prvotno dobrih lastnostih, ker si stoje v bližnjem sorodstvu. Iz tega izvajajo potem zahtevo, da je treba tujih plemenjakov, da se kri zopet osveži in popravi. Stvar pa ni tako nevarna, kakor se zdi na prvi pogled. Večkrat so to le izgovori, s katerimi se hočejo prikrihati napake, ki jih delamo v živinoreji.

Goveja živina prenese precej sorodstva v krvi brez škode, če je le reja sicer dobra. Še več! Z bližnjim sorodstvom so se dosegli že najlepši uspehi, ker se dá na ta način ugodne lastnosti najbolj vkoreniniti v potomcih.

Pri nas se o slabih posledicah krvnega sorodstva ne dá dosti govoriti, pač pa o slabih uspehih, ki jih imamo s slabimi plemenjaki, ker se za nje še zmeraj premalo brigamo. Po eni strani slabi plemenjaki, po drugi pa razne druge pomanjkljivosti, zaradi katerih trpi naša živinoreja, to so vzroki, da nam živali pešajo v svojih lastnostih.

Kaj mislite, da je to dobro za živino, če nam leto in dan tiči po naših hlevih? Ali mar mislite, da se more živina uspešno razvijati, če trpi zaradi pomanjkanja potrebne krme? Vse to, ta nenaravna reja po hlevih in to pomanjkljivo preživljanje, to so poglobitvi vzroki, da nam živali pešajo v svojih prvotno boljših lastnostih.

so župnik oklicali Toneta in Rezika. Tone je med tem že prejel obvestilo, da dobi na kamniški sodnji »cesarsko službo«. To pa v znak priznanja in ker se je pri vojaki, posebno še v bolnici izvrstno izučil v pisarniških poslih.

Tone je hodil vabit v svatovščino in nakupovat potrebščine. Rezika, ki ga je spremljala, se je ob pripravah na svatbo očitno pomladila. Pa tudi Jurci, ki je hodil traven, se je vrnila zopet stara živahnost.

X.

Od palovške svatbe dalje, kjer sta Tone in Rezika sklenila prvo ljubezen, ni bilo na Mali Lašni take poroke kakor je zdaj bila njuna, pa tudi težko, da bo še kdaj v našem kraju. V cerkvi se je trlo ljudstva iz cele fare. Veselo sta poročenca s svatj stopala pred oltar, kjer je osiveli župnik sklenil njuno večno zvezo. Vsi so dejali: Redko se zgodi tako, da bi se dva ljubila sedemnajst let in po takih hudih časih čakala veselji dan!... Tudi nebo je bilo dobrotno v poznem, pojemajočem poletju, jasno je bilo kot ribje oko. Fantje so streljali z možnarji in pištolami, da je odmevalo čez dolino in pobočja.

Svatba pri Slaparju je bila imenitna. Slaparjeva mati so narekli toliko potic in ko-

lašino tedaj vzroke nazadovanja naše živine predvsem doma in izbijmo si misel o neobhodni potrebi vnanjih pasem in bikov iz glave.

Zakaj nam pa zarod po tujih plemenjakih tako hitro peša? Ali vsled krvnega sorodstva, ki ga sploh ni? Ne, ampak zaradi pomanjkljivosti naše reje, katerim tuja živina ni vajena.

Zazrimo tedaj vzroke za pešanje krvi predvsem v pomanjkljivi reji in ne v krvnem sorodstvu. Seveda, če se slabi reji pridruži še krvno sorodstvo, potem to gotovo ne more imeti dobrih uspehov. To je jasno. Toda pešanje krvi je pri nas do sedaj veliko bolj posledica slabe reje kakor pa krvne sorodnosti. Tukaj ne pomaga državna subvencija za vpeljavanje tujih plemenjakov toliko časa, dokler ne popravimo naših napak, ki jih delamo s slabo rejo in slabim oskrbovanjem naše živine in ki trajajo od prve mladosti vse življenje naprej.

Gospodarstvo

ZVEZA SLOVENSkih VINOGRADNIKOV.

Pokrajinska zveza jugoslovenskih vinogradnikov za Slovenijo je imela dne 2. t. m. v mariborskem Narodnem domu ustanovni občni zbor, katerega so se udeležili zastopniki krajevnih vinarskih društev in drugi odlični vinogradniki iz vse Slovenije. Zveza šteje že danes 14 krajevnih organizacij z 838 člani. Želeli je, da bi bil vsak vinogradnik član krajevne organizacije, ki danes obstoje v Mariboru, Ptuj, Šmarju, pri sv. Bolfenku pri Središču, v Ormožu, Gornji Radgoni, Brežicah, Ljutomeru, Rogatcu, Novem mestu, Črnomlju, Mokronogu in Krškem, kajti čim močnejša bo organizacija, tem lažje bo braniti ogrožene interese vinogradništva. Kjer še ni krajevnih organizacij, naj se čimprej ustanove.

Izvolil se je sledeči odbor: predsednik: Anton Puklavec, vinarski ravnatelj v Mariboru; podpredsednik: Bohuslav Skalický, kmetijski svetnik in ravnatelj kmetijske šole

lačev, da se je miza šibila. V zadovoljnih pomenkih sta ob starešini sedela Tonetov oče in stari Slapar, Tone in Rezika pa sta veselo kramljala vsekrizem. Vrstile so se napitnice, godci so zbijali šale in nategovali instrumente, da se je strop potresal.

Končno je še vesel Jurca, ki ga seveda tudi ni manjkalo poleg, povzel besedo in v dolgi napitnici tako genljivo govoril o zvestobi in življenju, da so si vsi utrnjali solze. Nazadnje pa je le zasukal na šaljivo plat in dejal:

«Bog živi ženina in nevesto,
ki sta se dočakala zvesto,
zdaj sta žena in mož,
pa bo za botrijo kokoš...»

Kaj pa Štefkov Boltžar?

Ko je izdal Toneta lovec in so ga ti odpravili k vojakom, je storil po svoji misli veliko delo, ker si je tako odvalil najtežji kamen s pota.

Ali je bil zato zadovoljen ali ne? ..

Ni bil! Njegovo izdajstvo je tudi zanj rodilo grenke sadove. Rezika mu je parkrat očitno rekla: «Judež!» K Slaparju ga ni bilo

na Ormu; tajnik: Josip Zabavnik, višji kletarski nadzornik v Mariboru; blagajnik: Ivo Zupanič, strokovni učitelj na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru; odborniki: Miha Brenčič, posestnik v Spuhlji pri Ptuj; Fran Kirin, posestnik v Krškem; Franc Penca, župan v Mokronogu; Ivan Urek, posestnik v Globokem pri Brežicah; Robert Košar, veleposestnik pri Sv. Bolfenku pri Središču ob Dravi; Jože Nemanič, posestnik v Zelebeju pri Metliki; Lovro Petovar, veleposestnik v Ivanjkovcih; Alojz Supanič, posestnik v Vajdnu pri Jarcini; Franjo Žebot, posestnik v Mariboru; Fric Zemljič, veleposestnik in vinski trgovec v Ljutomeru; Srečko Robič, župan in posestnik v Limbušu pri Mariboru; Petar Miovič, posestnik v Mariboru.

Občni zbor je soglasno sklenil sledečo resolucijo:

«Pokrajinski savez jugoslovenskih vinogradnikov za Slovenijo v Mariboru je na svojem ustanovnem občnem zboru dne 2. decembra 1923., na katerem je bilo zastopanih 14 krajevnih vinarskih društev iz vse Slovenije s skupaj 838 člani-vinogradniki, sklenil pridružiti se zahtevam vinarskega in sadjarskega odseka Kmetijske družbe za Slovenijo v Mariboru, ki jih je ta stavil v svoji Spomenici z dne 10. junija t. l. št. 717, in si jih osvojit. Zlasti zahteva pokrajinski savez od visoke vlade:

1.) da se pri sklepanju trgovinske pogodbe z republiko Avstrijo dosežejo za uvoz naših vin iste ugodnosti, ki jih je Avstrija koncedirala Italiji (znižanje uvozne carine od 60 na 30 zlatih kron za hl in za Slovenijo — kontingent vsaj 100.000 hl lažjega naravnega vina, oziroma vinskega mošta od 8 do 12 % alkohola, odnosno 14 do 20 % sladkorja);

2.) da pritegne k trgovinskim pogajanjem z vino uvažajočimi državami — predvsem sedaj z Avstrijo — vedno eksperta iz Slovenije, ki natančno pozna razmere vinogradništva in vinski trg v Sloveniji. Na vsak način pa zahtevamo z vso odločnostjo od vlade, da se k trgovinskim pogajanjem z republiko Avstrijo pritegne tudi en delegat iz pokrajin bivše Avstro-Ogrske;

več, še blizu ne. Pa tudi Jurca mu je, kadar je le mogel, vpričo ljudi očitati njegovo grdo delo.

Vendar Boltžarja ni kazalo drugače, kakor da si je poiskal nevesto. V predpustu leta 1798. je šel na Tuhinjsko povprašat in je našel nevesto. Toda kazen mu je bila za petami. Ženska, ki jo je dobil, ga ni marala, vzela ga je le radi grunta in pa, ker se je bala, da ostane zarjavela devica Komaj pa je bila pred zakonsko kupo, so že začeli ljudje govoriti to in ono, da druge bolj obrajta kakor svojega Boltžarja — in tako dalje...

Boltžar ni imel več notranjega miru, še v spanju ni imel počitja. Pogostoma se mu je sanjalo o Tonetu: enkrat, da ga Tone podi in ga hoče s puško naklestiti, drugič, da Tone leži mrtev in mu z mrtvim očmi očita izdajstvo...

Da bi ublažil svoje stanje, je Boltžar začel piti. Večkrat je pijan obležal kje zunaj pod milim nebom. Prehladil se je in po dveh letih jetičnega hiranja umrl v letu 1800.

Tone in Rezika sta se kmalu po svatbi preselila v Kamnik, kjer je Tone nastopil službo. Živela sta srečno in zadovoljno. Ob

3.) da ukrene potrebno, da se vinski zakon iz leta 1907, ki velja danes samo v Sloveniji in Dalmaciji, uveljavi za vso državo ter da se zopet začne izvajati z vso strogostjo;

4.) da se prepreči vsako vtilhotapljanje vina iz Madžarske in Italije v našo državo;

5.) da se ukinejo kontrolni listi za prevoz vina, ki povzročajo mnogo stroškov in še veliko več zamude časa in — če že to ne gre — da se naj izdajo kontrolnih listov poveri občinskim uradom, ki so bolj pri roki;

6.) istotako naj se ukine uredba, po kateri morajo slovenski vinogradniki vsako leto svoj pridelek naznaniti finančni oblasti.

7.) Slovenski vinogradniki odklanjajo stališče vlade, da vinogradniki iz prejšnje Avstro-Ogrske radi prejšnjega državljanstva ne bi mogli sodelovati pri trgovskih pogajanjih z republiko Avstrijo kot delegatje in eksperti.

8.) Zahtevamo, da vlada v slabih letinah dá za sladkanje vinskega mošta vinogradnikom na razpolago trošarine prosti sladkor.

9.) Ker vinogradi letos zbog slabe vinske letine niso bili aktivni, v največ slučajih pridelek ne krije niti pridelovalnih stroškov, zahtevamo od vlade, da finančnim oblastem dá nalog, da dohodkov iz vinogradov, ki ne prezentirajo nikakega čistega dobička, letos v obče ne obdavčijo.

TRŽNI PREGLED.

ZITO: Cene čvrste. Na novosadski blagovni borzi 11. t. m. so bile cene: pšenica 335 do 342 Din, oves 220 Din, turščica 220 do 235 Din, moka «0» 550 Din, otrobi v papirnatih vrečah 135 do 140 Din.

PIZOL se je tržil istega dne na novosadski blagovni borzi po 600 Din. Tudi fižolu so cene narastle.

ZIVINA: Cene čvrste. Na zagrebškem letnem sejmu 10. t. m. so bile cene za kilogram žive teže: voli prvovrstni 14 do 15 Din, drugovrstni 13 do 14 Din, tretjevrstni 12 do 13 Din, mlada živina 9 do 10 Din, svinje pitane prvovrstne 26½ do 28 Din, drugovrstne 25 do 26 Din 25 par, tretjevrstne 20 do 22 Din, teleta prvovrstna 22½ do 23 Din, drugovrstna 22 do 22½ Din. Konji so se prodajali po ko-

nedeljah sta prihajala na obisk domov, kjer je očka Slapar izročil gospodarske vaje starejšemu sinu. Ko je prišla težka nesreča, da je Tonetu umrla ljubljena Režika, je ostal v Kamniku, da je dopolnil svoje trideseto sl žbeno leto. Nato se je, utrujen od izkušenj in dela, preselil v rodno Čepovsko vas, da v mirnem pokoju pričaka konec svojega življenja.

Mladim vaščanom je rad pripovedoval svoje zanimive doživljaje — poleg pa se je tudi vedno spominjal svoje ženice Režike, Slaparjevega očka in mamke ter Bačantovega Jurca, ki so se vse preselili na oni svet. Pogostoma je na njihovih grobovih molil za pokoj blagih duš.

V visoki starosti devetdesetih let je tudi njega pokosila koščena znanka — Smrt. Odšel je za svojimi. V naših krajih pa je nanj ostal spomin, kakor je to popisala pričujoča povest. Pripovedovali so nam o mem naši očetje, ki so bili takrat v fantovskih letih, ko se je iz Kamnika v zatišje domače Čepovske vasi preselil izkušeni Tone ali kakor so mu takrat dejali: Mošnikov stric.

Konec.

madu: kmetški 10.000 do 10.500 Din, mliakarški 3500 do 5000 Din.

KRMA se je tržila na istem sejmu: seno po 100 do 115 Din, otava po 135 do 150 Din, deteja po 150 Din za 100 kg.

— **Vrednost našega denarja.** Na zagrebški borzi se je dobilo dne 11. t. m. (v devizah): 100 avstrijskih kron za okrog 12½ pare, 100 češkoslovaških kron za 258 Din 50 par do 259 Din 50 par, 100 italijanskih lir za 384 Din 50 par do 385 Din 50 par, 1 dolar za 87 Din 75 par do 88 Din 75 par, 100 madžarskih kron za 45½ pare do 46½ pare.

— **Obtok bankovcev v naši državi.** Dne 30. novembra je bilo v naši državi v obtoku za 5 milijard 826 milijonov 400 tisoč dinarjev papirnatega denarja.

— **Kmetijski pouk po deželi.** Oddelek za kmetijstvo priredi nastopna predavanja: v nedeljo 23. t. m.: Suhor, o živinoreji; Mostrana, o živinoreji in o plašarstvu; Besnica, o živinoreji; Begunje pri Lescah, o mlekarstvu; Bloke, o gnojenju; Zagorje ob Savi, o čebelarstvu; Novo mesto, o kmetijstvu; Gederovci (Prekmurje), o kmetijstvu; v sredo 26. t. m.: Šmarčna pri Bočanju, o sadjarstvu; v petek 28. t. m.: Metlika, o združništvu; v nedeljo 30. t. m.: Stična pri Višnji gori, o sadjarstvu in o naobrazbi kmeta; Stražišče, o pridelovanju krme; Lož, o travništvu; Tacen, o čebelarstvu; Stačina-Radenci, o kmetijstvu.

— **Železniška direkcija v Ljubljani.** Iz Beograda poročajo, da je ustanovitev železniške direkcije v Ljubljani zagotovljena. Celokupno omrežje nove ljubljanske direkcije bo znašalo 1120 km in bo obsegalo poleg vseh slovenskih prog tudi dele hrvatskih.

Klerikalni poraz pri občinskih volitvah v Gornjem Logatcu

(Dopis.)

Občinske volitve so, hvala bogu, za nami. Izpadle so tako, kot smo prerokovali, z zmago napredne demokratske liste, ki je dobila 6 mandatov izmed 9. Vse bahanje nasprotnikov, ki so slepili sami sebe in pridigali naš poraz, vse laži in obrekovanja, vse obljube in podkupovanja, vse grožnje in strahovanja, vse je bilo zastoj. Tedne in tedne se je pehal «protimagnatski agitacijski odbor» ponoči in podnevi; pilo se je na žive in na mrtve; enega čiana so parkrat prinesli onemoglega domov, pa vse ni nič pomagalo. Ostal je samo velik maček.

Ljudje se vprašujejo, kdo je tipel vse stroške. Govori se eno in drugo, tudi tako, ki ni ravno po tem, da bi večalo ugled uradništvu. Morda bo gospod okrajni glavar sedaj posegel vines in napravil red na giavarstvu, ki izgleda kot nekak klerikalni agitacijski lokal. Naši ljudje so se izvrstno držali, prednjačila je vas Kalce, ki je dala le neznatno številce (zapiše se z eno samo številko) klerikalnih glasov. Tudi Gorenja vas, ki jo smatrajo klerikalci za svojo trdnjavo, je dobro odrezala. Če bi se glasovi tehtali, bi demokratski daleko nadkrtili klerikalne, tako so pa dosegli klerikalci v tej vasi le par glasov večine. Gorenji Logatec sam je zopet dal znatno napredno večino.

Agitacija z naše strani je bila odločna in vztrajna, pri tem pa resna in poštena. Uskoštvo, gospoda s sokolskim znakom nam jo je celo olajšalo. Na javnem shodu

smo obrazložili svoje stališče, javno smo izpovedali, kako želimo, da se bo v bodoče gospodarilo v naši občini. Nismo obljubljali nemogočih stvari, pač pa smo dali občanom na razpolago svoje najboljše moči, svoje skušnje, in kar je največ vredno, zastavili smo svojo čast in poštenje, da bomo delovali le v korist občine. Svojo listo smo tako sestavili, da bodo po njej v občinskem odboru zastopani vsi stanovi od delavca do kmeta-gospodarja.

Kako vse drugače so postopali klerikalci? Najprvo so nad starim naprednim občinskim odborom gromadili laži nad laži po «Domoljubu», potem so raznašali med ljudi različne bajke o slabem gospodarstvu v občini; nadalje so tercijalkam namalali strašen bav-bav: tujec-notar bo župan! In slednjič so sklicali skupaj svoje verne ter jim za zaprtimi vrati ponovili vse strahote liberalne vlade na občini. Zakaj niso prišli na javni shod, ko so bili vabljeni in jim je bilo obljubljeno, da dobe za vse potrebna pojasnila in odgovor? Zato, ker so se bali, da bi se tudi njihovim pristašem utegnulo posvetiti v glavi, in pa zato, ker so figa-možje, ki si ne upajo v javnost, ker so nočne tice, ki jih boli dnevna svetloba.

S sramotilnimi sredstvi se je klerikalnemu generalnemu štabu posrečilo, da so naravnost sfanatizirali svoje omejene ovčice. Pripravili so jih na pravo križarsko vojno. Marijine device so gredeč od spodnje trgale raz hiše napredne lepake, misleč, da nabadajo krivoverske liberalce. Isto je delala mlada čukarija. Na dan volitve so švigali klerikalni agitatorji kot uori tja in sem in spravili na volišče vse svoje pristaše od Škofje Loke do Grčarveca.

Niso imeli usmiljenja niti z bolniki, ki že leta ležijo. Nekega starčka so pač pripeljali na volišče, nazaj je revež moral peš. Obljube so frčale kot nekaterim pridigarjem sline iz ust. Kdor je izrazil željo, da bi imel rad cesto do svoje hiše, že mu je bila obljubljena.

Zadnji dan je celo novi župnik indirektno posegel v boj. V svoji pridigi je vehementno napadal vse časopise, ki ne nosi katoliškega imena, češ, da imamo samo dvoje vrst časopisja: katoliško in — slabo. Zahteval je, da morajo verniki z novim letom odpovedati vse časopise, ki niso «katoliški». Ljudje so se spogledovali in mirali. Ako župnik misli, da bo s takim nastopom koristil veri, cerkvi in sebi, slobodno mu, dovoli naj nam le, da izrazimo svoj dvom o tem.

Na pomoč je prišel celo prejšnji župnik iz daljne Škofje Loke. Zlobni jeziki sicer trde, da ni prišel radi volitev, marveč je prinesel le 3000 Din za plačilo načrtov, ki jih je bil sam naročil za prezidavo župnišča. Drugi zopet spravljajo njegov prihod v zvezo z no, pa kaj nas brigajo privatne zadeve.

In vendar vse skupaj ni nič pomagalo. Celotni organizator iz Ljubljane ni mogel preprečiti klerikalnega poraza. Kmalu po peti uri so izginili klerikalci kot ščurki. Nekaj se jih je skrilo v Sajovčevo hišo, ki je bila zavita v popolno temo. Da bi jih ne bilo strah, jim je napredna mladina v bližini zakurila kres.

Takoj po razglasitvi volitvenega izida se je formiral sprévod s harmoniko na čelu in radostno se je širila po občini vest, da

sta zmagala čast in poštenje. Od volitev naprej nosijo vsi klerikalci, ki se sploh prikažejo zunaj, klobuke globoko na očeh. O onemoglih izlivih jeze nad porazom bomo poročali prihodnjič.

Novosti

* **Prihodnja številka «Domovine»**, ki bo imela božično prilogo, izide en dan kasneje.

* **Povratak kralja.** Kralj Aleksander je prišel v sredo iz Pariza. Kraljica Marija mu je prišla do Slavonskega Broda nasproti, nakar sta se oba podala v Sarajevo, kjer bosta praznovala krsno slavo.

* **Kralj za oškodovance po povodnji.** Hrvatski pokrajinski namestnik dr. Cimić je prejel 100.000 dinarjev kot prvi dar kralja Aleksandra za oškodovance po poplavi.

* **Dva ministra v Sloveniji.** Te dni sta potovala po Sloveniji ministra Trifković in Vujčić, da se uverita na licu mesta, kje vse je napravila povodenj škoda. Na podlagi njunega poročila bo odredila vlada nujno pomoč oškodovanemu prebivalstvu, ki se nahaja radi povodnji res v bedi.

* **Petdesetletnica vseučiliškega profesorja dr. Josipa Plemelja.** Dne 11. t. m. je slavil petdesetletnico g. dr. Josip Plemelj, vseučiliški profesor v Ljubljani. Rojen je bil na Bledu 11. decembra 1873. Ko se je osnovala slovenska univierza, je bil dr. Plemelj prvi njen rektor. Plemelj je kot matematik učenjak svetovnega slovesa.

* **Načrt novega invalidskega zakona** je dovršilo te dni ministrstvo za socialno politiko. Načrt je že tiskan in razdeljen članom vlade v proučevanje.

* **Očepustitev kazni vojaškim beguncem.** Ministrstvo vojne in mornarice razglasa naredbo, po kateri vojni begunci, ki so doslej niso poslušali kraljeve amnestije, to še lahko store najkasneje do 21. januarja 1924. Pomilostitveni bodo vsi, ki se pravočasno zglase.

* **Italija nam je vrnila dve ladji**, in sicer «Split» in «Dubrovnik». Tretje ladje, ki ima ime «Zadar», Italija še ni vrnila, dasi je po pogodbi v to obvezana.

* **Hrib se je zrušil.** Pri Podbrdu na Goriškem se je zrušilo pobočje hriba in zasulo tankaj se nahajajoče lesene barake. Tudi mnogo kmetijskih hiš je močno ogroženih radi velikih skal in zemlje, ki je bila nanešena v dolino.

* **Pozor pred goljuhom.** Po Sloveniji potuje neki Ilja Kezić in dviguje po občinskih pisarnah potne predume na račun občine Banjaluke v Bosni. Gradsko poglavarstvo Banjaluke opozarja, da je imenovani nevaren potepuh in goljuh.

* **Čuden državni uradnik.** Cvetko Zimić iz Črne gore se je v vojni dobi bavil z volinstvom v korist Avstrije. Izvršil je v tej dobi nad 200 umorov in ubojev. Pod napačnim imenom Dušan Kapetanović se je štiri leta skrival v raznih krajih naše države in si je izposloval tudi maturitetno izpričevalo. In tako je prišel tudi v državno službo. V zadnjem času je služil pri finančni upravi v Subotici, kjer se je oženil. Nekega dne pa ga na ulici spozna dijak Satić, nakar je Kapetanović izginil. Sedaj ga je policija dobila v roke in ga izročila sodišču.

* **Kelije je šel prodajat v Trst.** Trgovcu s cerkvenimi potrebščinami v Trstu, Henriku Tofolettu, je neznan človek ponudil te dni v prodajo več kelihov, srebrnih krožnikov, ciborijev in drugih cerkvenih posod. Za vse predmete je zahteval samo 400 lir. Tofoletti

je cenil vrednost predmetov na 15 tisoč lir in je zato sumil, da so bile posode ukradene. Obvestil je takoj policijo, ki je neznanca aretirala. Mož se je izkazal za 24letnega Avgusta Pečnika iz Ljubljane, ki je izjavil, da mu je izročil cerkvene predmete neki ljubljanski dijak z imenom Novak. Policija je sumljivca obdržala v zaporu.

* **Mica Kovačeva v Ilačah.** Potreben božjih darov je zavil delavec A. H. v Narodno kavarno v Ljubljani. Natakak mu je nekaj časa donášal vse zaželjeno, končno se mu je vendar zazdel malo sumljiv. Gladni možak pa se radi tega ni prav nič razburjal, ampak se je poskušal zabavati s samogovori in je zabaval celo kavarno. To ga je tako navdušilo, da je zahteval še vina. Tedaj pa je pristopil plačilni natakak in ga pozval, da plača. Veseljaku pa to nikakor ni šlo v glavo, zato je kavarnar poklical stražnika, ki ga je odgnal na policijo.

* **Posledica praznoverja.** V Spodnji Šiški pri Ljubljani so dobili pred kratkim v neki obitelji majhnega. Pred nekaj dnevi so odšli domači na delo, malčka pa je zibala stara mati. V hišo je stopil star možak z dolgo brado in pro il miloščine. Babica je pokazala beraču jokajočega Janezka in izrazila željo, da postane vojak, ker se je tudi njen že mrtvi mož bojeval pod Radeckim v Italiji. Berač je pristopil k otroku, mu naredil plav križec na čelo in izjavil, da postane gotovo — general. On da mu je to začaral. Starca se je tega tako razveselila, da mu je izročila vse svoje prilhanke. Bilo je okoli dva tisoč dinarjev, ki jih je berač seveda takoj z veseljem vtaknil v žep in se prijazno poslovil od dobrosrčne ženske. Zanimivo je samo to, da je taka praznovernost mogoča v mestu, in to v dvajsetem stoletju.

* **Italijanski raj.** Zadnje čase se ponavljajo v Pulju in bližnji okolici roparski napadi. Neki vrtnar je bil nedavno v neki stranski ulici napaden. Na njegovo klicanje je priskočil na pomoč neki kmet, ki so ga banditi ubili. V neki vili so našli te dni umorjeni dve ženski, gospodinjio in njeno 52 let staro hčer.

* **Samomorilni poskus 73letnega starca.** V Novem Sadu si je ponoči z britvijo prerezal grlo 73letni natakak Ivan Weiss. Njegova žena je čin odkrila šele zjutraj in takoj poklicala zdravnika, vendar ni upanja, da bo starec-samomorilec ostal pri življenju.

* **15letna deklica radi poskusa umora pred sodiščem.** Te dni se je pričela v Subotici razprava proti 15letni deklici Jelisavi Patoč, ki je obdolžena, da je v maju t. l. napadla ženo tamošnjega župana dr. Petroviča z namenom, da jo umori. Obdolženka izjavlja, da je imela z dr. Petrovičem razmerje ter da je na njegovo prigovarjanje in na njegovo obljubo, da ji bo dal 5000 dinarjev, sklenila umoriti gospo Petrovič. Gospa Petrovič je pri zaslišanju izpovedala, da živi s svojim možem v najlepši slogi. Isto zatrjuje njen mož dr. Petrovič, ki pravi, da Patočeve sploh ne pozna. Razni znaki pa kažejo, da so izpovedi Patočeve resnične. Razprava še ni končana. O izidu bomo še poročali.

Iz raznih krajev

* **V Spodnji Šiški** je umrla ga. Elizabeta Žagar, soproga strojevodje na državni železnici. Zapušča moža in dva nepreskrbljena otroka. — Blag ji spomin!

* **V Toplicah pri Novem mestu** je priredil Sokol 25. novembra na lastnem odru gledališko predstavo «Osveta». Igralcem, ki so dobro rešili težke vloge, vsa čast. Na praznik

uedinjenja je priredil Sokol družabni večer s predavanjem in na Miklavžev večer igrico s sijajnim nastopom Miklavža.

* **V Št. Jerneju na Dolenjskem** je umrla po dolgotrajni bolezni v 58. letu starosti ga. Josipina Hudoklin, rojena Kessler, posestnica in podobarjeva žena. Bila je velika dobrotnica ubožcev. Zapušča pet otrok, skrbno vzgojenih v naprednem duhu. Vrli ženi blag spomin!

* **V Moravčah** je bil dne 3. t. m. protestni shod proti nasilju Italijanov nad našimi brati v Primorju. Shod je priredila podružnica Jugoslovenske Matice. Otvoril ga je predsednik podružnice, g. Cerar, ki je po kratkem pozdravu oddal besedo profesorju Zgrabliču iz Ljubljane. Protestni shod je sijajno uspel in dokazal, da čuti tudi naše kmetstvo prebivalstvo z brati tam preko. Popoldne je priredil učiteljski zbor v Zadrudnem domu šolski mladini Miklavžev večer.

* **V Žirovnici** je po dolgi mučni bolezni umrl g. Fran Kalan, trgovec in hišni posestnik. Pokojnik je bil daleč po Gorenjskem znan in spoštovan. — N. v m. p.!

* **Pri Stehanji vasi** so napadli trije oboroženi neznanci posestnikovega sina Josipa Viranta iz Sodražice, ko se je vračal z vozom domov, ter ga oropali za 2000 dinarjev.

* **V Dragi pri Kočevju** si je Marija Nikolič, 68letna posestnica, privoščila malo preveč kapljice in je v takem stanju legla na vročo peč. Dobila je težke opekline.

* **Na Planini pri Tinjah** je v noči na 30. novembra odpeljal neznanec iz hleva posestnika Martina Pongraca pet let starega vola.

* **V Tevčah** sta se dne 27. novembra oglašila pri posestnici Ani Bezgovškovi v Tevčah mlada ciganka in starejši cigan. Pod pretvezo, da ji bo odvrnila od hiše vsako nesrečo, je ciganka izvabila Bezgovškovi 1575 Din. šest zlatih prstanov, zlate uhane in več obleke. Ciganka se je za vse skupaj lepo zahvalila in čez noč izginila iz tamošnjih krajev.

* **V Grizah pri Celju** je Dramatično društvo priredilo lepo uspel Miklavžev večer, pri katerem so svirali tudi društveni tamburaši.

* **V Koprivnici pri Rogaški Slatini** sta nedavno umrli najstarejši osebi v občini; moški, star 94 let, ter ženska, stara 90 let. Tako starost sta dosegla kljub veliki bedi, v kateri sta živela vse svoje življenje.

* **Na Jezerskem** je delavcu Franu Kremzerju, zaposlenemu pri tvrdki Hainrihar, težak hiod zmečkal levo nogo. Prepeljan je bil v ljubljansko bolnico.

Prosveta

Iz Zveze kulturnih društev. V soboto dne 15. t. m. se vrši v Sokolski dvorani v Krškem predavanje o nebesnih telesih. Predava gospod dr. Čadež iz Ljubljane. Naslednjega dne se vrši ob 7. uri zjutraj predavanje g. profesorja Dolžana o postanku in razvoju sveta na Raki pri Krškem.

Sokolstvo

ZUŽEMBERK. Dramski odsek Sokolskega društva vprizori na Silvestrov večer v društveni dvorani trodejanke «Raztrgana Višnja gora in zakrpan Žužemberk». Igro je dramatiziral po J. Jurčičevi narodni pripovedki doktor Ivan L. a. h. Spored večera naznanimo pravočasno. Zdravo! — O d b o r.

GORNJELOGAŠKI SOKOL je tudi letos priredil lep Miklavžev večer. Okrog 100 mladih srčkov je trepetalo v pričakovanju darov, in v strahu pred hudimi parkeljni. Miklavž je

vedel za vse dogodke, javne in skrite, in je marsikoga spravil v zadrego. Angelci so bili ljubki in dobri kot se drugače ne more pričakovati. Obdarovanih je bilo nad 80 otrok. Nekateri izmed njih so prav lepo deklamirali. Vse priznanje prirediteljem!

RAKA. Sokolsko društvo na Raki je priredilo dne 5. t. m. Miklavžev večer za naraščaj in za člane. Preko 60 naraščajnikov je moralo Miklavžu deklamirati, peti, telovaditi itd., tako da je večer nudil vsem udeležnikom obilo zabave. Po odhodu Miklavža je pridno sviral prenovljen in izpopolnjen tamburaški odsek.

Zanimivosti

PRI BOGU KAMERUNSKEGA GOROVJA.

Znameniti poznavalec Afrike Anglež Johnston je izdal nedavno knjigo, ki jo imenuje »Zgodovina mojega življenja«. V tej knjigi opisuje svoje pustolovščine in doživljanje med zamorci v Afriki, posebno natančno opisuje svoje preiskovanje gorovja Kamerun, ki se nahaja ob zapadni obali Afrike.

Nosači njegovih stvari, tamošnji domačini, so mu pri preiskovanju kamerunskega najvišjega vrha sledili do okrog 3360 m, dalje niso hoteli iti. »Zadnjih 600 metrov,« piše Johnston, »ki jih je še merila gora do vrhunca, je po pripovedovanju teh domačinov domovina nekega boga, strašnega bitja, katerega prednja stran je tako grozna, da človek od pogleda nanj umre. Komur se posreči priti na vrhunc gore za hrbtom tega boga, temu se nič ne zgodi.«

Johnstona seveda to praznoverje ni zadrževalo, in ker nosačev ni mogel pregovoriti, je šel sam naprej. Oborožen in opremljen z vsem potrebnim je prispel srečno na vrhunc. Tu je začel preiskovati ozemlje in se toliko zabaval z raznimi odkritji, da ga je prehitel mrak in se istega dne ni mogel več vrniti nazaj. Utrujen se je vlegel na travo, ko je nenadoma ob slabi mesečini zapazil krdelo petih ali šestih »strahov«, ki so se prikazali izza nekega izmed mnogih ugaslih ognjenikov. No, pa so se »strahovi« kmalu izkazali, da niso poslanci hudobnega boga nego antilope, pisane z belimi progami, kakršnih še do takrat ni videl.

Vsa utrujenost ga je minila in Johnston se je tiho dvignil ter se bližal pisanim živalim. V njihovi bližini se je skrtil za drevje ter čakal, da postane svetlejša. Naenkrat pa je zaslišal za hrbtom nekak hreščeci krohot, da mu je srce zastalo od groze. Nekaj metrov za njim se je pojavila ogromna opica, ki se je spustila z veje nekega drevesa. Spočetka je Johnston mislil, da je gorila, a je hitro ugotovil, da je šimpanz. Nameril je puško, da ga ustrelji, toda šimpanz je bil že izginil za grmičevjem.

Četrť ure je stal učenjak v razburjenosti na enem in istem mestu, ne da bi se mogel odločiti, kaj naj sedaj stori. Nato se je pričel oprezno plaziti dalje. Kmalu je zaslišal šumenje vej in pred njim se je pojavil povsem gol človek žoltotemne barve. Po ravnokar preminulem strahu se mu je zadel vsak človek prijatelj in takoj ga je nagovoril v bakvirskem narečju, to je narečju enega tamošnjih zamorskih plemen. Črncet ga ni razumel, vendar pa mu je po-

nudil roko, katero je Johnston prisrčno stisnil. Domačin ga je nato privedel nazaj v njegovo taborišče, kjer je zopet našel svoje nosače zamorce, ki so se med tem zabavali s pripovedovanjem — kako je grozni bog s svojim pogledom usmrtil drznega belokožca.

NAJPRIMERNEJŠI ŽENSKI POKLICI.

Dandanes so ženske mnogo bolj nego kdaj prej prisiljene, da si izberejo kak poklic. Mnogo je žensk, ki so mišljenja, da morejo vsa dela opravljati istotako dobro kakor moški. Te nazore pa pobija nemški učenjak Albert Roll v svoji knjigi »Izbera poklica«.

»Ne smemo pozabiti,« pravi omenjeni učenjak, »da obstoje poklici, za katere čuti ženska povsem drugačno nagnenje nego moški. Spominjam na poklice, ki so že od nekdaj pridržani ženskam, kakor n. pr. vzgojiteljica otrok, učiteljica, upraviteljica gospodinjstva in slično. Baš te poklice mnoge ženske danes podcenjujejo. In vendar, koliko potov je odprtih dekletu, ki je izvežbano v gospodinjstvu. V velikih podjetjih, zdraviliščih, hotelih — ne upoštevajoč mnoga zasebna gospodinjstva — si dobi izučena gospodinja lahko zaslužek. Važni poklici za žensko so nadalje: šivanje, čiščenje obleke, negovanje cvetja.

Razen mnogih za ženstvo več ali manj prikladnih poslov po tvornicah in podobnih podjetjih se posvečajo ženske tudi pisarniškem delu. Podoba je, da so za nekatere vrste pisarniškega dela ženske spretnejše nego moški, a za druge vrste je zopet obratno. Posebno, kar se tiče reda, je ženska po navadi dovtetnejša zanj nego moški.«

»Eden največjih knjigarjev,« nadaljuje Albert Roll, »dolgo časa ni hotel vzeti v službo nobene ženske moči, a ko je na moje prigovarjanje to storil, mi je pozneje izjavil, da je v njegovi trgovini nastopil red, odkar ima nameščene ženske. Seveda je baš glede reda treba razumevanja. Ne more se reči, da je to red, ako žena na pisalni mizi svojega moža pospravi stvari, ki jih je mož pustil, tako da lepše izgledajo, pri tem pa se ne ozira na smotrenost reda in zmeša predmete, ki ne spadajo skupaj.

Ženske si izbirajo tudi mnoge druge poklice, ki so bili d. s. e. pridržani je za ženske. Sicer se dobijo ženske, ki so tem poklicem dorastle prav kakor moški, (t. d. to so le izjeme.

Često se trdi, da je treba ženske odvracati od takih poklicev, ki zahtevajo izdatno telesno moč. To je pravilno, a se vendar ne sme pretiravati. Pripomniti je, da mnoge ženske izbirajo baš take poklice, ki stavljajo precejšnje zahteve na telesno silo, n. pr. negovanje bolnikov. Sicer pri tem ni toliko važna sirova telesna moč nego spretnost in izvežbanost. Izučena negovalka bolnikov more mnogo laže prenašati bolnike s postelje na posteljo nego močan moški, ki pa se glede negovanja bolnikov ni ničesar učil. Moč mišic ni edino, kar pride pri takih poklicih v poštev.«

× V Rusiji cvetoče črešnje — v južni Franciji sneg. V Rusiji je nastopilo toplo vreme kakor poleti, dasi je druga leta ob tem času ležal tam navadno že visok sneg. V Ki-

jevu je španski bezeg v polnem cvetju, v Odesi se prodajajo sveže vijolice in v vsej Ukrajini cveto črešnje. Medtem, ko je na severu Evrope toplo vreme, je na jugu mraz. V južni Franciji je zapadel visok sneg. Celo v severni Afriki, v Alžiru, je snežilo in je nastopil občuten hlad.

× Razstava mačk. Kakor vsako leto tako se je tudi letos otvorila v Londonu znamenita razstava mačk vseh vrst. Na razstavi so se videle mačke vseh barv: bele, črne, rdeče, rjave, zelene in pisane v raznih barvah. Najbolj čudna je bila neka zelena ogromna mačka, ki je imela eno oko popolnoma plavo, drugo pa popolnoma žolto. Ta mačka je bila kupljena za ogromno vsoto.

× Tekma nedolžnosti. Tekom ravnokar minule, zelo ljute volilne borbe v Angliji so se našli tamkaj ljudje, ki so brez zanimanja za volilni boj organizirali tekmo, katere cilj je bil, da se ugotovi ženska, poročena ali neporočena, ki bi izgledala najnedolžnejše. K tekmi se je prijavilo lepo število Angležinj, ki so imele večji ali manjši izraz nedolžnosti na obrazu in v očeh. Tekma se je končala še pred volitvami in je dobila pravo darilo gospodična Makdžilova, katere izraz v obrazu in očeh je baje tako mil, da očara celo najbolj zakrknjenega sovražnika žensk. Časopisje piše, da bo gospodična Makdžilova imela kmalu vse polno čestilcev, ki se bodo potegovali za njeno roko.

Za smeh in kratek čas

JANEZ ZASTONJKAR.

Zgodba »katoliškega« srenjskega poglavarja.

Ima naš Janez ženkeco s kopó otrok Alenkico.

Kljub temu je neštetokrat še v mlin prihajal vasovat.

Presladkih ur nebroj je vžil, pri mlinarici se gostil.

Oj, srečni čas, ljubezni čar zakaj si že zapustil nas!

Iz vojne mlinar je prišel, začudil se je in zavzel... Nezvesta žena prebledi, in v strahu v tla upre oči...

Zdaj konec bil je vseh dobrot, ki jih je vžival tam talot.

Sedaj zastonjarski dolgin preklinja njega, njo in mlin...

Ni jih izgubil.

Mati Mihcu: »Nesrečni dečko, s kom si se pa zopet pretepaval, da si izgubil tri zobe?«

Mihcu: »O ne, mati, nisem vseh izgubil, dva imam v žepu...«

Ženski kotiček

Zdrobova jabolčna jed. (Za dve do tri osebe.) Vzemí eno skodelico zdroba, eno skodelico posnetega mleka, po potrebi sladkorja in dober pecilni prašek ter dobro stepi vse v testo, kateremu prideni še okrog 300 gramov drobno zrezanih prhkij jabolk. To mešanico položi v z mastjo namazano posodo ter jo peci četrť ure pri enakomerni vročini. Potem vzameš zmes in jo daš v vročo vodo ter jo kuhaš slabo uro.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

J. L. v Kandiji pri Novem mestu. Žal, Vaš spis ni primeren za tednik. Pesem bomo uporabili, ako bo prilika nanesta.

Rudar. Take prigodbice in pripovedke bi bile prav dobro došle.

Lepota? Svežost mladosti? Priljubljena vnanjost? Vse to si lahko ohranite in zabranite prerano ostarelost samo, če racionalno negujete svoj obraz, svoje telo, svoje lase in svoje zobe. Izrednega učinkovanja so že čez 25 let priljubljeni Elza-preparati za negovanje lepote, kakor: Elza-obrazna in kožo obvarujoča pomada, 2 lončka z zavojnino in poštino vred 25 dinarjev, Elza-pomada za rast las, 2 lončka z zavojnino in poštino vred 40 dinarjev, z 10%nim doplačilom, in drugi Elza-preparati, kakor Elza-cvet za lase, Elza-voda za usta, Elza-kolonjska voda itd. Vse navedeno razpošilja: Lekarnar Evgen V. Feller, Stubica Donja, Elza-trg št. 360, Hrvatsko. (e)

**Pohištvo fino vsake vrste,
Kakor tud' mrtvaške krste;
Okna in vrata
Zaloga velika in bogata.
Cena nizka ne robata.
Delavnica strojnega obrata.
Hmeljarji, vi ste vabljeni
K Repiču na Polzeli**

Za slabotne otroke.
Emulzija ribjega oja. 66

Vsak teden sveža. Mnogo učinkovitejša kot navadno ribje olje. Izdeluje jo: Lekarna **RAMOR** v Ljubljani, Miklošičeva cesta (pri glavnem kolodvoru). Zelo priročna lekarna za vse, ki hodijo v Ljubljano po zdravila.

HARMONIKE znamke „DRAVA“

so najboljša ter prekažajo vse dosedanje izdelke, posebno drage Lubasove.

Trivrstno, dvakrat uglaseno Din 2200.—; trivrstno, trikrat uglaseno Din 2500.—; štirivrstno, dvakrat uglaseno Din 2600.—; štirivrstno, trikrat uglaseno Din 3000.—; klavirni akordeon Din 4500.—.

Prepričajte se! — Naročajo se pri trdki 72

M. A. Mušič, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6

**Kupite in berite
„Poper in paprika“**

hudomušne kratkočasnice.

Cena 3 Din, po pošti 3 Din 50 p.

Dobiva se v Tiskovni zadrugi v Ljubljani.

Za božič!

Sukno, cajge, obleke, kontonino, barhente, srajce, zimsko mosko perilo, žensko pleteno majice, otroške jopice in čepice iz čiste volne, negavice, moške, ženske in otroške, rokavice, ženske rute, barhentaste in volnene, kravate, robeje itd. kupite najbolje in najceneje edino le pri trdki

F. ČEŠNOVAR, Ljubljana

Stari trg št. 16.

Ne zamudite! Solidna posrežba!

Cenovniki na razpolago! 69

Imaš ti solinone pogo, zajedavce, nabore, ogree?

Upor bljaj Elza-obrazno pomado!

Ali želiš imeti lep vrat, obraz in lepe roke?

Uporabljalj Elza-obrazno pomado!

Ali so ti roke in obraz občutljivi pozimi in ob vetru?

Uporabljalj Elza-lilijino mlečno mito!



Ali hočeš biti in ostati lep? Ali hočeš, da bi te povsod radi videli? Ali se hočeš veseliti svoje slike v zrcalu? Poskusi prave Feller-ove Elza-preparate in kmalu boš rekel tudi ti, kakor vsakdo:

TO JE ONO PRAVO!

Išči v vseh poslovnihah samo prave Elza-preparate lekarnarja Fellerja. Ako naročiš naravnost te stane z zavojnino in poštino vred, če denar naprej pošlješ ali sprejmeš po povzetju: 2 velika porcelanasta lončka Elza-obrazno pomade 25 Din; 2 velika porcelanasta lončka Elza-pomade za rast las 25 Din; 4 veliki kosi Elza-lilijinega mlečnega mila 40 Din.

RAZLIČNO: Lilijino mleko 10 Din; brkoman 4 Din; najkrajši Hoga-puder dr. Klugerja v velikih originalnih skatlah 25 Din; najkrajši sobni prašek „Hoga“ v patentnih dozah 15 Din; puder za dame v vrečkah 4 Din; sobni prašek v skatlah 4 Din, v vrečkah po 3 Din; sachet (dišava) za perilo 4 Din; šampon za lase 2*50 Din; rumenilo za obraz, 12 pisnov 20 Din; najkrajši parfemi od 20 Din navzgor; cvet za lase 25 Din; Elza-katranovo milo 8 Din. Pri razpošiljenju različnih predmetov se zaračunavata zavojnina in poština posebej.

K tem cenam se priračunava še 10%no doplačilo. Naročilna pisma naj se naslavljajo takole:
EVGEN V. FELLER, lekarnar, STUBICA DONJA, Elza-trg št. 360, Hrvatsko.

Mestna hranilnica kočevska

edini pupilarnovarni denarni zavod
na ozemlju okrajnih sodišč Velike
Lašče, Ribnica, Kočevje

**obrestuje hranilne vloge
po 6% (šest od sto)**

brez vsakega odbitka davka in brez
odpovedi

Stanje vlog nad 40,000.000 K.

Kdor hoče denar dobro nalagati, naj vlaga pri nas!

Tu je varno in plodonosno

71

SLAVENSKA BANKA, d. d., ZAGREB

Podružnica: Ljubljana

Dejniška glavnica Din 50,000.000.— in rezerve preko Din 12.500.000.—

Podružnice: Beograd, Bjelovar, Brod n.S., Celje, Dubrovnik, Gornja Radgona, Kranj, Maribor, Murska Sobota, Novi Sad, Osijek, Sarajevo, Sombor, Sušak, Šibenik, Sabac, Vrsac, Wien.

Ekspoziture: Bogaška Slatina (sezonska), Skofja Loka, Jesenice.

Agenciji: Buenos Aires, Rosario de Santa Fe.

Afilijaciji: Slovenska banka, Ljubljana; Jugoslavenska industrijska banka d. d., Split.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.